

Dagboek van kunstenaar Marleen Felius toont perfectionistische voorbereidingen van keuringsdeelname aan 'Nuit de la Holstein'

Van stalmeiden tot 'showgirls'

Melkveehouder Nico Bons uit Ottoland was de enige Nederlander die het tegen Waalse en Luxemburgse fokkers durfde opnemen tijdens de vijftiende Nacht van de Holstein in Libramont, voor het eerst open voor deelnemers uit de hele Benelux. Zeven koeien, zeven 'groupies' en één cowfitter telde zijn gevolg.

tekst en foto's **Marleen Felius**

Onze eigen jackpot kon niet worden uitgekeerd. We hadden het alle negen fout met onze voorspelling. Niet de Roy-, de Gibson-, de Fandango- of de Lysterdochter scoorde het hoogst, maar Allendochter Ella 153. Als jonge

vaars was ze nog maar heel gewoontjes, maar in 2008 bracht ze het al tot vaarzenkampioene op de HHH-show. En hier, in het Waalse Libramont, werd ze onder luid gejuich van de ruim honderd Nederlandse fans algemeen kampioene

jonge koeien. Eigenaar Nico Bons uit Ottoland had natuurlijk liever een kleine maat begeleider gezien, toch was het de boomlange, maar ervaren Jeroen Dolstra die haar zo succesvol voorbracht. De spits van de jongekoeienpresentatie was afgebeten door Corné Lekkerkerker, die Silky Gibsondochter Aaltje 69 naar de rubriekoverwinning leidde. Toen tijdens de tweede ronde Ella 153 met de eer ging strijken en de naam Bons-Plooy voor de tweede keer uit de luidsprekers schalde, werd het bij het Franstalige publiek angstig stil. Het was voor het competitiegevoel maar goed dat in de daaropvolgende ronde de Lysterdochter, die Nico had getipt als hoogste, door de Canadese jury David Crack op 1c werd gezet. De enthousiaste David maakte een

prachtshow van de keuring en kwam na afloop nog in de stand van Bons-Holsteins om zijn visie uitgebreid toe te lichten.

Tijdens een modeshow zijn het de manequins met de langste benen die de creaties van de modeontwerper tonen. Wat ze dan dragen is niet voor dagelijks

gebruik. De presentatie is hét visitekaartje van de modeontwerper. 'Incredible' of wel 'ongelofelijk' werd er vol bewondering gefluisterd toen de 171 cm hoge Stormaticdochter Koba 167 door de ring schreed. Behalve 1a van de ronde werd deze lieveling van Nico reservekampioene. De gitzwarte Waalse Gamine de Chantrine was er echter om roet in het eten te gooien door tijdens de eindstrijd onze zuiderburen het algemeen kampioenschap te bezorgen. Het Belgische publiek juichte uitzinnig, zeker zo hard omdat deze dochter van Juror Capri de Nederlandse topfokker nipt versloeg. Ondanks deze overwinning werd Nico Bons beste exposant van de show, want dat was de prijs die hij al meteen binnenhaalde en waarmee hij de vijftienjarige hegemonie van de Walen doorbrak.

Soldatenkamp en slaaptkort

Het was mooi om alle Bonskoeien in de top te zien lopen. Om na de show tot 5 uur in de ochtend de overwinning te vieren, ook al moesten de koeien om 7 uur alweer op de wagen om naar huis te gaan. Om alles van begin tot eind mee te

maken. Te zien hoe de Britse cowfitter Mike Halliwell de koeien van stalmeiden tot 'showgirls' boetseerde.

Er werd vrij gevraagd van school (en gespijbeeld), onbetaald verlov opgenomen. Familie en geliefden, ze hadden allemaal het nakijken deze vijf dagen, net als de melkkoeien thuis. En dat allemaal om mee te kunnen als ondersteunend team van Nico en zijn zeven koeien.

Maar wat bezielt zeven vrijwilligers om zich vijf dagen te storten in omstandigheden die niet onderdoen voor die van een soldatenkamp? Om met z'n allen in een klein, ijskoud kantoor, op keiharde Belgische soldatenbrancards te moeten slapen, in shifts met een op-en-afregime voor de koeienwacht met als gevolg chronisch slaaptkort. Hoe leuk is het om constant alert te moeten zijn en op tijd met een emmer naar een koeienkont te spuren en haar na gedane zaken de 'bips' af te vegen? En hoe kreeg Nico het voor elkaar uit alle windstreken zijn soldaten te rekruteren?

De adrenaline giert door de aderen zodra de koeien op moeten. Of je nu begeleider bent of niet. Dus ook Marieke, Ruud, Jacob-Jan en Stefan ervaren deze

1 > Klaar voor vertrek naar Libramont

2 > Energiepil voor de reis

3 > Koba 167 voelt zich niet lekker

4 > Looples achter de geleende mini-shovel

5 > Vrijdagrust

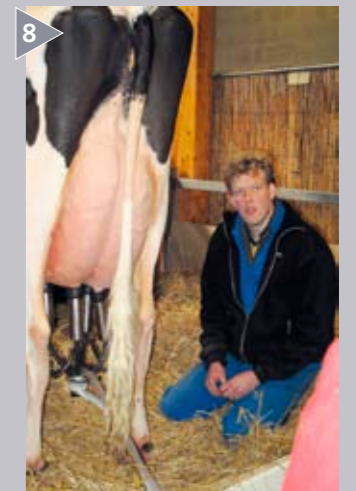
6 > Mike boetseert de toplijn

7 > Topoverleg

8 > Gelukkig, de melkmachine werkt weer

9 > De noodzakelijke wasbeurt

10 > Behandeling met de 'dairy cell' voor betere doorbloeding van de uier



dagen als topsport. Je gaat mee omdat het geweldig is om met mooie koeien te werken, om kennis op te doen, de sfeer, de kick om samen een topprestatie neer te zetten. Een beter team was nauwelijks denkbaar. Iedereen deed alles wat er te doen viel.

Woensdag

Ottoland, om half drie in de ochtend, na amper drie uur slaap staan we op. De koeien staan bij elkaar in de loopstal, gewassen en geschoren. Mike is al twee dagen in touw geweest met de eerste toiletteerbeurt. Voor ze naar de melkstal gaan krijgt elke koe een energiepil om de reis goed te kunnen doorstaan. In de aanhanger van de veewagen liggen strobalen, kuil, krachtvoer, bakken, emmers, kruiwagens, de stand in onderdelen, de kist met alle showmateriaal, een kapstok, stoelen en mijn fiets. Een fiets? Dat was lachen. Wie neemt er nu een fiets mee. Met drie volgauto's vertrekken we om vier uur en arriveren half acht in de vroege ochtend bij de Walexpo in Libramont. Mevrouw Jocelijne Balthazar, die de Nederlandse taal min of meer meester is, ontvangt ons en biedt koffie aan.

Maar de koeien gaan voor. Nico vindt de ligplek te kort en de stand van Bons-Holsteins is te hoog voor de aangewezen plek. Het lukt Jocelijne na lang en nerveus telefonisch overleg een andere, betere plaats te regelen. De stand wordt opgebouwd en ingestrooid. Stro in de bedden is een eis van Nico. Alleen hij kreeg er toestemming voor.

Tegen elf uur, na een wasbeurt, komen de vermoeide koeien op hun plek. De Stormaticdochter rilt van de kou. Als alle dieren liggen en iedereen even zit is er tijd voor koffie en eten. Maar dan blijkt de meegebrachte melkmachine stuk. Megaprobleem! Een opgeroepen monteur brengt uitkomst, zodat Nico's hart weer normaal kan slaan.

Wat vooraf ging

Had Klaas Steijn van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) zich niet volledig ingezet om van de Waalse organisatie toestemming te krijgen de koeien van Bons-Holsteins te laten optreden in Libramont, ondanks blauwtong, dan was het feest niet doorgegaan. De toestemming kwam pas drie weken van tevoren. Enkele dieren stonden toen al een jaar

op een atletendieet van mais, krachtvoer en soja, aangelengd met 'fast track'-poeder. En verder zorgvuldig zelf gemaaid kuilgras gezoet met glucose. Vijftig procent van het rantsoen bestond uit hooi uit Zuidoost-Frankrijk met prik en een zilte smaak dankzij het getijdengebied waar het wordt gewonnen. Er bestaat een wachtlijst voor dit hooi dat 290 euro per ton kost. Hoge keuken dus.

Donderdag

Stormaticdochter Koba 167 voelt zich niet goed. Nico kan er niet van slapen. Ook heeft hij zorg om de Gibsondochter, 'de teenager'. Een maand geleden is ze uitgegleden in de melkstal en heeft ze een speen gescheurd. De veearts repareerde de speen onder algehele verdoving met 21 hechtingen. De dochter van Bos Iron loopt haar begeleider bijna omver terug naar haar ligplaats na de wasbeurt. Mike grijpt meteen in en stuurt haar naar een plek waar ze met de kop hoog komt te staan. Straf. Ze is de baas en dat kán niet. Twee keer krijgt ze looples, met een neusklem in en de volgende dag achter een minishovel. Ze móet luis-teren.

De staartpluimen worden geblondeerd maar er is te weinig blondeermiddel. Op de fiets, heuvel op, vals plat, heuvel af

11 > *Kwartiermelken*

12 > *Melkschemaoverleg door Nico en Mike*

13 > *De moeilijkste voorbereiding: zit er wel genoeg melk in de uier?*

14 > *Het blonderen van de staarten*

15 > *De ontlading, Ella 153 is kampioen*

16 > *De jury kijkt voor de laatste keer naar de Stormaticdochter*

17 > *Driemaal Bons*

18 > *Concentratie in de ring*

19 > *De ontvangst bij thuiskomst*

20 > *Staan van links naar rechts: Stefan Krol, Micky Hallywel, Corné Lekkerkerker, Jeroen Dolstra, Nico Bons, Ruud Kemna. Zittend: Marleen Felius, Marieke Keyzer. Liggend: Jacob-Jan Wiering*

naar een kapsalon in Libramont. De dames liggen dubbel van het lachen wanneer ik in mijn schoolfrans uitleg waar we het middel voor nodig hebben. Jacob-Jan en Marieke mogen extra mais halen bij een lokale veehouder. Na het melken worden de spenen van de Stormaticdochter met de 'dairy cell' behandeld. De elektrische prikkeling van het apparaat stimuleert de bloedsomloop. Tijdens de keuring, wanneer de Gibsondochter met een barstensvolle uier moet wachten op de eindstrijd, wordt het apparaat ook gebruikt, tot schrik van de Belgen. Ze kenden het systeem niet. En ondertussen fiets ik maar op en neer om allerhande spullen te halen.

Vrijdag

De hal is op onze ploeg na nog steeds koud en leeg. Mike, voortdurend bijgestaan door Stefan, scheert de details, plakt een gescheurd oor. De Stormaticdochter is opgeknapt. De ploeg wil Hollandse kaas op brood. Met de fiets, alweer, ga ik alle supermarkten in de omgeving af, maar er is weinig aanbod. Ruud blijft scherp, zit geen moment. Nico en Mike werken het melkschema

uit, welke koe moet hoe laat, welk kwartier de volgende dag, hoe laat, hoe veel. Het is de moeilijkste voorbereiding. De uiers moeten op spanning komen zonder te overdrijven. In de loop van de dag arriveren de eerste Belgische deelnemers en begint de ring vorm te krijgen.

Zaterdag

En dan is het eindelijk zaterdag. Kwartiermelken, uitgekiend voeren, blijven opletten dat de bedden schoon blijven. Iedereen krijgt last van zenuwen, behalve Mike. Hij werkt aan de finishing touch, terwijl rondom de andere koeien worden binnengebracht. Er wordt gewassen en geschoren, de ring wordt klaargemaakt en bedrijven zetten hun stands op.

Eindelijk wordt de hal warm. Mede-exposanten komen een kijkje nemen. Li- anne Bons arriveert, want zij gaat de Fandangodochter voorbrengen. Allemaal nog snel onder de inmiddels vrijwel koude douche en dan het zondagse pak aan. De begeleiders krijgen een zwart hemd en een rode das met beertjes. Nummers om, halsters aan en tegen half tien in de avond gaat de Allendochter de ring in. I

